

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Tekst 1

- 1 **maximumscore 1**
κακῶν (regel 907)
- 2 **maximumscore 1**
ἀποδώσω (regel 912)
- 3 **maximumscore 2**
- a. Electra zegt dat Aegisthus Agamemnon gedood heeft (maar volgens het citaat heeft Clytaemestra dat gedaan) 1
 - b. Electra bedoelt dat Aegisthus de aanstichter is van de moord (zoals ook in het citaat) 1
- Of woorden van overeenkomstige strekking.
- 4 **maximumscore 2**
- a. δάμαρτά 1
 - b. τις 1
- 5 **maximumscore 1**
Electra zegt dat Aegisthus wist dat zijn relatie met Clytaemestra zondig was / dat Clytaemestra wist dat zij met een goddeloos man getrouwd was.
Of woorden van overeenkomstige strekking.
- 6 **maximumscore 2**
- Electra vermeldt hoe men in Argos over Aegisthus sprak.
 - Electra verafschuwt kinderen die in de stad met de naam van hun moeder worden aangeduid.
 - Electra heeft het over de reputatie van mannen die boven hun stand trouwen.
- Of woorden van overeenkomstige strekking.
- indien drie antwoorden juist zijn 2
- indien twee antwoorden juist zijn 1
- indien één of geen antwoord juist is 0
- 7 **maximumscore 2**
- a. het bloeien 1
 - b. Electra heeft het over rijkdom in combinatie met morele slechtheid. (Zij spreekt dus niet over rijkdom in het algemeen) 1
- Of woorden van overeenkomstige strekking.

Vraag	Antwoord	Scores
8	maximumscore 2	
	<ul style="list-style-type: none"> • γνωρίμως (δ') αἰνίξομαι (regel 946) / σιωπῶ (γνωρίμως δ') αἰνίξομαι (regel 946) 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • In raadsels spreken en duidelijk lijken met elkaar in tegenspraak / Electra zegt dat ze zal zwijgen, maar gaat toch (in raadsels) spreken Of woorden van overeenkomstige strekking. 	1
9	maximumscore 3	
	<ul style="list-style-type: none"> • a. Volgens Electra maakte Aegisthus hierbij gebruik van zijn bezit/paleis 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • Volgens Electra maakte Aegisthus hierbij gebruik van zijn uiterlijk 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • b. Het imperfectum / De werkwoordsvorm / Ἰβριζες beschrijft een situatie (in het verleden) die zich herhaaldelijk voordeed Of woorden van overeenkomstige strekking. 	1
10	maximumscore 2	
	<ul style="list-style-type: none"> • a. Electra noemt zichzelf maagd 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • b. Castor wijst Electra als vrouw toe aan Pylades / Electra wordt uitgehuwelijkt (aan Pylades) 	1
	Of woorden van overeenkomstige strekking.	
11	maximumscore 2	
	<ul style="list-style-type: none"> • a. (regel) 918 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • b. (regel) 938 	1

Opmerking

Niet fout rekenen wanneer bij b. als antwoord is gegeven '(regel) 939'.

Tekst 2

12 maximumscore 1

Je mag (echt) zeggen wat je wilt (zoals ik al eerder zei).

Of woorden van overeenkomstige strekking.

13 maximumscore 1

Er was (door Zeus) een beeld/afbeelding van Helena naar Troje gestuurd / Helena zelf was in Egypte.

Of woorden van overeenkomstige strekking.

14 maximumscore 1

ἔκοῦσ' (regel 1065)

Vraag	Antwoord	Scores
15	<p>maximumscore 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • Electra wist wél dat Clytaemestra al direct op overspel uit was / zich al direct opmaakte • Electra wist wél dat Clytaemestra niet solidair was met de Grieken en Agamemnon <p>Of woorden van overeenkomstige strekking.</p>	<p>1</p> <p>1</p>
16	<p>maximumscore 3</p> <ul style="list-style-type: none"> • a. Electra wenst dat haar moeder meer verstand had (en Nestor zegt dat zij genoeg verstand had) / Electra noemt haar moeder (even) lichtzinnig als Helena (en Nestor noemt haar een edele vrouw) • b. Nestor zegt dat Aegisthus tijdens de Trojaanse oorlog bezig was Clytaemestra te verleiden. Volgens Electra was Clytaemestra al gevoelig voor verleidingen vóór de dood van Iphigenia / vóór de Grieken in Troje waren • Nestor zegt dat Aegisthus Clytaemestra verleidde. Volgens Electra nam Clytaemestra het initiatief <p>Of woorden van overeenkomstige strekking.</p>	<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>
17	<p>maximumscore 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • a. Vrouwen die zich opmaken als hun man niet thuis is, zijn slecht • b. (Premisse maior: Vrouwen die zich opmaken als hun man niet thuis is, zijn slecht.) premissie minor: Jij maakte je mooi, zodra je man weg was conclusie: Jij bent slecht <p>Of woorden van overeenkomstige strekking.</p>	<p>1</p> <p>1</p>
<p><i>Opmerking</i> Bij b. alleen een scorepunt toekennen wanneer zowel de premissie minor als de conclusie juist zijn.</p>		
18	<p>maximumscore 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • Clytaemestra had een voortreffelijke man • Clytaemestra kon positief afsteken tegenover haar (slechte) zus Helena <p>Of woorden van overeenkomstige strekking.</p>	<p>1</p> <p>1</p>
<p><i>Opmerking</i> Geen scorepunt toekennen wanneer in plaats van 'Clytaemestra had een voortreffelijke man' als antwoord is gegeven 'Clytaemestra had een man'.</p>		

Vraag	Antwoord	Scores
19	maximumscore 2	
	<ul style="list-style-type: none"> Nee, in regel 1088 wordt met πόσιν Agamemnon bedoeld, want Agamemnon is gedood door Clytaemestra / door zijn vrouw In regel 1091 wordt met πόσις Aegisthus bedoeld, want Electra zegt dat hij in ballingschap zou moeten leven in plaats van Orestes 	1 1
	Of woorden van overeenkomstige strekking.	
20	maximumscore 1	
	de bezittingen van (de vermoorde echtgenoot) Agamemnon (waar Electra, Orestes (en Chrysothemis) recht op hadden) / de bezittingen waar de kinderen van Agamemnon recht op hadden	
	Of woorden van overeenkomstige strekking.	
21	maximumscore 2	
	<ul style="list-style-type: none"> a. De moord op Aegisthus wordt achteraf beschreven in een bodeverhaal / verslag door een ooggetuige b. Orestes en Electra komen (direct na de moord) met het bloed van Clytaemestra besmeurd het toneel op (zoals het koor rapporteert) / Het lijk van Clytaemestra wordt op het toneel gebracht / Van Clytaemestra worden de doodskreten (vanuit het skènègebouw) gehoord / door het koor gerapporteerd 	1 1
	Of woorden van overeenkomstige strekking.	
	<i>Opmerking</i>	
	<i>Wanneer bij a. als antwoord is gegeven 'Het lijk van Aegisthus wordt door Electra toegesproken', geen scorepunt toekennen.</i>	
22	maximumscore 1	
	Hoewel ik leef, voel ik me alsof ik dood ben / Hoewel ze leeft, voelt ze zich alsof ze dood is.	
	Of woorden van overeenkomstige strekking.	

4.2 Beoordelingsmodel voor de vertaling

Kolon 23

23 maximumscore 1

Σύ τ' (kolon 24) ἔπου

Jij moet (me/ons/hen) volgen / meegaan

Niet fout rekenen: Jij gaat mee

Kolon 24

24 maximumscore 1

ὦ γεραιὰ δυστυχεστάτη γύναι,

(o) oude/eerbiedwaardige zeer ongelukkige vrouw

Vraag	Antwoord	Scores
Kolon 25		
25	maximumscore 1 Μεθήκουσιν σ' Ὀδυσσέως πάρα οἶδ', Deze mannen/soldaten hier / Dezen/Zij komen je halen in opdracht van Odysseus	
Kolon 26		
26	maximumscore 2 ὧ σε δούλην κλῆρος ἐκπέμπει πάτρας. voor/aan/naar wie het lot / loting jou als slavin / als wiens slavin het lot jou uit het vaderland (weg)stuurt	
	Niet fout rekenen: κλῆρος scherf	
	κλῆρος stuk grond / erfenis	0
	κλῆρος πάτρας het lot van het vaderland	1
	πάτρας van je vader / vaders	0
	πάτρας naar het/mijn vaderland(en)	0
Kolon 27		
27	maximumscore 1 Οἶ γὼ τάλαινα· Wee mij / Ach ik ongelukkige	
Kolon 28		
28	maximumscore 2 τοῦτο δὴ τὸ λοίσθιον καὶ τέρμα πάντων τῶν ἐμῶν ἤδη κακῶν dit/dat is (nu/dan) het/de laatste en het eind(punt) van al mijn ellende/rampen	
	Niet fout rekenen: πάντων τῶν ἐμῶν κακῶν van alles van mijn ellende/rampen	
Kolon 29		
29	maximumscore 1 ἔξιμι πατρίδος, ik ga weg / zal weggaan uit mijn/het vaderland	
Kolon 30		
30	maximumscore 2 πόλις ὑφάπτεται πυρί. de stad wordt aangestoken met vuur / de stad wordt in brand gestoken	
	πυρί voor het vuur	0

Vraag	Antwoord	Scores
Kolon 31		
31	maximumscore 1 ὥς ἀσπάσωμαι τὴν ταλαίπωρον πόλιν. opdat ik de ongelukkige stad vaarwel zeg	
Niet fout rekenen: ἀσπάσωμαι ik vaarwel zal zeggen		
<i>De woorden Ἄλλ', ὦ γεραιὲ πούς, ἐπίσπευσον μόλις zijn voorvertaald.</i>		
Kolon 32		
32	maximumscore 2 ᾠ μεγάλα δὴ ποτ' ἀμνέουσ' ἐν βαρβάροις Τροία, (O) Troje dat eens (dus/dan) in hoog aanzien stond bij/onder (de) barbaren	
ἐν βαρβάροις Τροία in het barbaarse Troje		
0		
Kolon 33		
33	maximumscore 2 τὸ κλεινὸν ὄνομ' ἀφαιρήσει τάχα. je zult weldra/snel beroofd worden van je/de beroemde naam	
Niet fout rekenen: ἀφαιρήσει je wordt beroofd		
ἀφαιρήσει niet vertaald als 2e persoon enkelvoud		
τάχα misschien		
0		
1		
Kolon 34		
34	maximumscore 1 Πιμπρᾶσί σ', De Grieken / Ze steken je in brand	
Kolon 35		
35	maximumscore 2 ἡμᾶς δ' ἐξάγουσ' ἤδη χθονὸς δούλας· (en) ons/mij leiden ze reeds/dadelijk/nu als slavinnen/slavin weg uit het land	
ἡμᾶς jullie		
0		
ἡμᾶς δούλας onze slavinnen		
0		
ἤδη eindelijk/voortaan		
1		
Kolon 36		
36	maximumscore 1 ἰὼ θεοί. o goden	

Vraag	Antwoord	Scores
Kolon 37 37 maximumscore 2	Καὶ τί τοὺς θεοὺς καλῶ; En waarom/waarvoor / Waarom ook/eigenlijk roep ik de goden aan? Niet fout rekenen: En waarom moet/zal/zou ik de goden aanroepen τί iets/enigszins	0
Kolon 38 38 maximumscore 2	Καὶ πρὶν γὰρ οὐκ ἤκουσαν Dat heeft geen zin, want ook vroeger luisterden ze niet Niet fout rekenen: Καὶ γὰρ En dat heeft geen zin, want Niet fout rekenen: οὐκ ἤκουσαν hoorden ze me niet πρὶν als voegwoord vertaald οὐκ ἤκουσαν kwamen ze niet	0 0
Kolon 39 39 maximumscore 1	ἀνακαλούμενοι. wanneer/hoewel ze werden (aan)geroepen	
Kolon 40 40 maximumscore 1	Φέρ', Kom(aan) Φέρ' elke andere betekenis dan 'kom(aan)' of een synoniem daarvan	0
Kolon 41 41 maximumscore 2	ἔς πυρὰν δράμωμεν laten we / laat ik naar de brandstapel snellen/lopen πυρά vuur/brand δράμωμεν we snellen/lopen / ik snel/loop	1 1
Kolon 42 42 maximumscore 1	ὡς κάλλιστά μοι want het is het mooiste/beste voor mij	

Vraag	Antwoord	Scores
<p>Kolon 43</p> <p>43 maximumscore 2</p>	<p>σὺν τῆδε πατρίδι καθανεῖν πυρουμένη.</p> <p>te sterven door samen met dit vaderland verbrand te worden / mezelf te verbranden</p> <p>Niet fout rekenen: σὺν τῆδε πατρίδι πυρουμένη samen met dit vaderland dat verbrand wordt</p>	
<p>Kolon 44</p> <p>44 maximumscore 2</p>	<p>Ἔνθουσιᾶς, δύστηνε, τοῖς σαυτῆς κακοῖς.</p> <p>Je bent buiten jezelf, ongelukkige, door jouw (eigen) ellende/rampen / door de ellende van jezelf</p> <p>τοῖς σαυτῆς κακοῖς voor je eigen ellende</p>	0
<p>Kolon 45</p> <p>45 maximumscore 1</p>	<p>Ἄλλ' ἄγετε,</p> <p>Maar kom</p> <p>Niet fout rekenen: ἄγετε voer (haar) weg / neem (haar) mee</p>	
<p>Kolon 46</p> <p>46 maximumscore 1</p>	<p>μὴ φείδεσθ'·</p> <p>aarzel niet</p> <p>Niet fout rekenen: niet aarzelen</p>	
<p>Kolon 47</p> <p>47 maximumscore 2</p>	<p>Ἵδυσσέως δὲ χρῆ ἐς χεῖρα δοῦναι τήνδε</p> <p>(en/maar/want) het is nodig haar/Hekabe in handen / in de macht van Odysseus te geven</p> <p>χεῖρ troep soldaten</p>	1
<p>Kolon 48</p> <p>48 maximumscore 1</p>	<p>καὶ πέμπειν γέρας.</p> <p>en (haar) als eergeschenk te zenden/begeleiden/brengen</p>	

Bronvermeldingen

tekst 1	Euripides, Electra 907-951
tekst 2	Euripides, Electra 1049-1096
tekst 3	Euripides, Troades 1269-1286